

**UCHWAŁA NR LXIV/801/2
RADY GMINY LUBICZ**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024.”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.poz.572, 1463, 1688), art. 4¹ ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art.10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, 2600), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024” według treści stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej uchwały wraz z harmonogramem zadaniowym.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubicz

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty, określony w § 63 ust.1 Statutu Gminy Lubicz.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Barcikowski

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2024**

Tworzenie i realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 wynika z następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
6. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

CELE PROGRAMU

Podstawę do działań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii i innym uzależnieniom stanowi Narodowy Program Zdrowia, o którym mowa w art.9 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym. Jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 jest profilaktyka uzależnień. Do wykazu zadań służących realizacji tego celu należą:

1. Zintegrowane przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Uzależnienie od alkoholu;
3. Uzależnienia od narkotyków;
4. Uzależnienia od zachowań – uzależnienia behawioralne.

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii i innych uzależnień w Lubiczu na rok 2024 jest:

1. Przygotowywanie młodego pokolenia do zdrowego, trzeźwego stylu życia pozbawionego uzależnień;
2. Zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczenia ich negatywnych skutków;
3. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych oraz członków ich rodzin na terenie gminy Lubicz;
4. Profilaktykę i edukację zdrowotną (w tym edukacja kadr) w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
5. Rozwój systemu wsparcia osób i rodzin borykających się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie;
6. Ograniczanie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych szczególnie dla osób młodych;
7. Eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i terapeutycznej w zakresie alkoholizmu i narkomanii – instytucje i organizacje pracujące w obszarze profilaktyki

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest realizowany przez Urząd Gminy Lubicz.

Profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii wymaga współdziałania szeregu instytucji: oświaty, policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości i administracji.

W gminie Lubicz przy realizacji tych problemów uczestniczą:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubiczu;
2. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Lubicz Dolnym;
3. Szkoły Podstawowe;
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu;
5. Świetlice Środowiskowe w: Brzezinku, Brzeźnie, Grabowcu, Grębocinie, Gronowie, Jedwabnie, Kopaninie, Krobi, Lubiczu Dolnym, Lubiczu Górnym, Mierzynku, Młyńcu Pierwszym, Młyńcu Drugim, Nowej Wsi, Rogowie, Rogówku, Złotorii;
6. Akcje Katolickie;
7. Organizacje pożytku publicznego – Stowarzyszenia i Fundacje;
8. Kluby Sportowe z terenu Gminy;
9. Komisariat Policji w Dobrzejewicach;
10. Sad Rejonowy w Toruniu;
11. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Lubiczu Górnym, Złotorii i Grębocinie;
12. Kościoły,
13. Gminna Biblioteka Publiczna.

ZADANIA DO REALIZACJI

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Planowane działania:

- 1) Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu;
- 2) Rozwijanie i wspieranie działalności Punktu Konsultacyjnego m.in. poprzez:
 - świadczenie poradnictwa psychologicznego na rzecz dzieci i młodzieży z terenu gminy, zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu problemów rodzinnych zw. z m.in. z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi,
 - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, regionu województwa,
 - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej w rodzinie, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - inicjowanie interwencji kryzysowej,

·udostępnianie materiałów informacyjnych nt. związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych,

·udzielenie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.

- 3) Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków w celu zmotywowania do podjęcia leczenia odwykowego;
- 4) Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, grup zawodowych oraz specjalistów zajmujących się problemem uzależnień oraz edukacja lokalnych decydentów i radnych;
- 5) Zlecanie wykonania opinii biegłych sądowych, tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień;
- 6) Kierowanie wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- 7) Wynagrodzenie członków GKRPA.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z w/w rodzin

Planowane działania:

- 1) Współpraca merytoryczna z GOPS w zakresie poradnictwa, udzielania pomocy psychologicznej i prawnej,
- 2) Podejmowanie przez GKRPA czynności motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych, bądź uzależnieniom od zachowań do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym,
- 3) Prowadzenie w szkołach, przedszkolach, świetlicach środowiskowych działań z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 4) Współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 5) Współpraca merytoryczna z Punktem Konsultacyjnym w Lubiczu Dolnym lub Gronowie.
- 6) Realizacja procedury interwencji „Niebieskich Kart” przez GKRPA, komisariatu policji, oświaty i służby zdrowia.
- 7) Realizacja zadania „Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie”.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym wspieranie prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Cel: zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Planowane działania:

- 1) Działania profilaktyczne obejmujące dzieci, młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej:
 - współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy,
 - realizacja programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych lub korekcyjno-edukacyjnych w szkołach i świetlicach dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka,
 - wspieranie działań na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich,
 - wspieranie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do całej gminy
- 2) Prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami opiekuńczo-wychowawczymi, sportowo-rekreacyjnymi lub edukacyjnymi,

- organizowanie i prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii.

3) Wspieranie organizacji lokalnych imprez promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów, alternatywne formy spędzania wolnego czasu oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa

4) Edukacja zdrowotna

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie szkód wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, oraz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie,

- upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, itp.

- upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

5) Edukacja publiczna

- zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (broszury, ulotki, plakaty, foldery, filmy, artykuły o treściach profilaktycznych, itp.),

- interaktywny system informacji (np. wydawanie biuletynu, dodatku do gazety, stałej rubryki informacyjnej w lokalnej gazecie, itp.),

- lokalne kampanie edukacyjne związane z profilaktyką uzależnień,

- działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach,

- udostępnianie informacji z danymi o ofercie terapeutycznej, psychologicznej i prawnej oraz adresów placówek leczniczych.

6) Działania na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych

- podejmowanie działań kontrolnych dotyczących przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 lat,

- kontrolowanie przestrzegania zasad spożywania i podawania alkoholu w miejscach publicznych: w sklepie, na ulicy przy przystanku, itp.

7) Prowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii profilaktycznych i edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień, przeciwdziałania przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie.

Cel: poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym

Planowane działania:

1) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz parafiami w zakresie realizacji zadań z zakresu profilaktyki:

- współpraca z mediami,

- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka,

- organizowanie i prowadzenie świetlic środowiskowych,

- doposażanie szkół i świetlic w pomoce dydaktyczne i terapeutyczne oraz sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć, spotkań, konsultacji w ramach świadczenia poradnictwa terapeutycznego lub psychologicznego, itp.

- wspieranie środowisk anonimowych alkoholików (promocja działań, współorganizacja gminnej bezalkoholowej majówki, współorganizacja spotkań trzeźwościowych, współorganizacja bezalkoholowego spływu kajakowego, współpraca na rzecz i ze społecznością lokalną),

- współpraca z Kościołem w działaniach promujących trzeźwość, zdrowy styl życia oraz działaniach kreujących i wspierających postawy wartościowe.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel: ograniczanie dostępności alkoholu

Planowane działania:

- 1) Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali, w których prowadzona jest sprzedaż i podawane są napoje alkoholowe.
- 2) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodnie z uchwałami Rady Gminy Lubicz, o których mowa w art.12 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 3) Prowadzenie regularnych kontroli w placówkach handlujących napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów oraz podejmowanie na uzasadnione wnioski interwencji związanych z naruszeniem:
 - zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa,
 - zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim lub na kredyt.
- 4) Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Cel: udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób.

Planowane działania:

- 1) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez współfinansowanie Klubu Integracji Społecznej.
- 2) Współpraca z GOPS w Lubiczu przy organizacji konferencji, spotkań, realizacji programów osłonowych, wewnętrznych dla mieszkańców gminy, wymagających wsparcia społecznego – zagrożonych wykluczeniem społecznym.

7. Zasady wynagradzania Członków GKRPA

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za wykonywanie wszelkich czynności przysługują: należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym zasad ustalania, jak również wysokość należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju z zastrzeżeniem, iż podróżą jest wykonywanie zadań przez członków Komisji określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 oraz wynagrodzenie za udział w posiedzeniu w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2024 określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz. U. 2023 r. poz. 1893).

8. Harmonogram zadaniowy do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Finansowanie realizacji zadań niniejszego programu będzie dokonywane zgodnie z art.9³ oraz 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ramach środków pochodzących z podatku od małych oraz za wydane zezwolenia na korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w związku z zagwarantowanym na ten cel kwoty 550.000,00 zł.

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Termin realizacji
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi.	GKRPA Lubicz, Punkt Konsultacyjny w Lubiczu, Sąd Rejonowy w Toruniu	cały rok

2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	GKRPA Lubicz, GOPS Lubicz, Szkoły Podstawowe, Komisariat Policji, Punkt Konsultacyjny Lubicz	cały rok
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym wspieranie prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	GKRPA Lubicz, Szkoły Podstawowe, Organizacje pożytku publicznego – Stowarzyszenia i Fundacje,	cały rok
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie.	GKRPA Lubicz, Organizacje pożytku publicznego – Stowarzyszenia i Fundacje, Akcje Katolickie i Kościoły	cały rok
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	GKRPA Lubicz	cały rok
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.	GKRPA Lubicz, GOPS Lubicz	cały rok

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Barcikowski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do kompetencji rady gminy należy uchwalanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Przedstawiony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Lubicz na 2024 rok jest propozycją zadań do realizacji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2024. Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określi uchwała budżetowa Gminy.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Barcikowski